UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

petitione hæreditatis ad poſſeſſionem bonorum, diceretur adire,& ſe immiſcere,quia hoc citra ius, nomenq́; hæredis fieri nō poteſt ad tradita per Paulum Caſtr.in d.l.filio prȩterito in 2.col.Si ergo filius abſq; eo, ꝙ teſtm̄ dicatur nullum,& ante,q̃ declaret nullum,tanq̃ hæres ab inteſtato poteſt ꝯ poſſeſſores bonorum agere,ut poſſeſſor efficiatur, ut ſupra ergo eodem modo poterit iudicis auctoritate poſſeſſionem bonorum uacantem apprehendere, argō eorum, quæ habentur maximè per Alexandrū in d.l.hæredes ff.de acq.poſſ.& in d.l.fin.C de edict. diui adria. toll. Ex præmiſſis itaq; conſtat D.Corneliā eſſe in bonorum hæreditatis poſſeſſione præferendam,& manutenendam. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Indefinita in teſtamentis æquipollent vniuerſali.*
Et quando ſecus nu.26.
2 *Pluralis ſermo non reſoluitur in ſingularitates.*
Et quando ſecus num.26.
3 *Filiorum appellatione in vltima uoluntate filiæ continentur, Contra nu.10.12.& 17.*
4 *Verba hæc,etſi & caſu quo, & eo caſu adueniente, diſpōnem ſolum ad caſum expreſſum reſtringunt,& conditionē faciūt.*
5 *Subſtitutio facta duobus pupillis, ſi vterq; impubes deceſſerit, locum non habet,ſi vnus pubes,& alter impubes decedat.*
6 *Subſtitutio fideicommiſſaria de extraneo facta pluribus filijs ſub cōditione ſimpliciter appoſita,ſi filij deceſſerint ſine filijs, uel ſine liberis,locum non habet,niſi omnes filijs ſine filijs,uel liberis deceſſerint,nec alterum ſic deceſſiſſe ſufficeret,quando ſupereſſet aliquis,puta deſcendens teſtatoris, qui ex præſumpta mente illius ſubſtitutum excluderet,& num. 9.*
7 *Et talis cenſetur eſſe etiam fœmina deſcendens.*
Et quid,ſi talis non ſupereſſet nu.14. cum pluribus ſequentib.
8 *Pia cauſa,ſiue eccleſia ſubſtituta eſt loco extranei.*
10 *Filia propria ab inſtitutione,& ſubſtitutione propter maſculos,aut propter alium excluſa,multo magis neptis ex filio cenſetur excluſa, & num.12.& 17.*
11 *Dilectus magis quis dicatur.*
13 *Subſtitutus pluribus filijs ſub conditione,ſi deceſſerit ſine filijs, ad totam hæreditatem poſt mortem ultimi ſic decedentis cum onere legatorum admittitur, quando filij prius fuiſſent inuicē in tota hæreditate ſubſtituti,& poſtea,ſi quandocunq; deceſſerint ſine filys,factis quibuſdam legatis, in reſiduo hæreditatis alius fuiſſet ſubſtitutus,& nu.22.*
14 *Subſtitutio fideicommiſſaria facta pluribus poſt eorum mortē ſimpliciter abſq; nomine collectiuo ſtatim locum habet,in cuiuſcunque perſona conditio euenerit,& nu.21.& 26. Quod limitatur num.15.& 16.*
15 *Quid,ſi eſſet facta duobus filijs poſt eorum mortem in omnibus bonis,ſiue in tota hæreditate.*
16 *Quid ſi extaret perſona, quæ ex præſumpta mente teſtatoris ſubſtitutum excluderet.*
18 *Præſumptio una facit aliam ceſſare,& ſpecialis generalem.*
19 *Mens teſtatoris præſumpta ex diſpoſitis in teſtamento colligitur.*
20 *Subſtitutus pluribus magis excluditur, quando ſubſtitutio facta fuit per nomen collectiuum, quàm quando facta fuit per uerba ſimplicia abſq; nomine collectiuo.*
22 *Subſtitutione facta poſt mortem plurium inuicem ſubſtitutorū in tota hæreditate,ſubſtitutus ſolum poſt mortem omnium ad totam hæreditatem admittitur.*
23 *Filia fœmina quando non faciat deficere conditionem,ſi ſine filijs,ad excluſionem ſubſtitutorum.*
24 *Maſculinitatis qualitas ſubintellecta in conditione filiorum adiecta vni ſubſtitutioni, quando in alia ſequenti ſubſtitutione repetita cenſeatur.*
25 *Perſona eadem in alia oratione,& diſpoſitione expreſſè repetita ſemper cum eadem qualitate repetita cenſetur.*
27 *L.pen.C.de impub.& alijs ſubſtitu.declaratur.*

EPITOME.

NEPTIS ex filio non facit deficere conditionem,ſi ſine filijs,adiectam ſubſtōni de filijs inſtitutis inuicem factæ, quando teſtator aliquid ſolum filiabus relinquens, & neptibus nihil, filias ab hȩreditate tàm inſtituendo, quàm ſubſtituendo propter filios maſculos excluſit, & ſtatutum loci ſimilitet fœminas propter maſculos excludit.

Et poſt huiuſmodi ſubſtitutionem, teſtatore, ſi dicti eius filij quandocunque ſine filijs decederent, ſubſtituente in tota hæreditate piam cauſam, & in eo caſu filiabus certum quid dumtaxat, & neptib. nihil relinquente,ſi primus cum filia fœmina,& vltimus penitus ſine filijs deceſſerit,piam cauſam ſubſtitutam ad totā hȩreditatē admitti,demonſtratur.

CASVS CONSILII.

TESTATOR Vincentium,& Bartholomeum eius filios hæredes inſtituit, & ſi vnus ipſorū decederet quandocunque ſine filijs,voluit pupillariter,vulgariter,& per fideicommiſſum portionem ſic decedentis peruenire ad ſuperuiuentem: Et in caſu,quo dicti eius filij decederent in pupillari ætate,uel aliàs quandocunq; ſine filijs, tunc & eo caſu uoluit dictas eius filias,& quamlibet ipſarum habere libras quingentas pro dotibus ſuis, comprehenſis in illis libris ducentis, quas cuilibet earum ſupra reliquit, item eo caſu adueniente reliquit Baptiſtæ libras centum,reſiduum verò dictæ eius hæreditatis uoluit peruenire vulgariter, & pupillariter,& per fideicommiſſum ad eccleſiā fratrum Prædicatorū pro dote, & fabrica dictæ eccleſię. Diem functo teſtatore, Vincentius alter filiorum relicta ex ſe filia mortuus eſt, deinde Bartholomeus deceſſit, nullis ex eo liberis ſuperſtitibus: Quæritur,an locus ſit ſubſtitutioni vltimo loco factȩ de dicta eccleſia.

CONSILIVM CXIX.

SVBSTITVTIONI de eccleſia fratrū Prædicatorum, de qua in themate propoſito ambigitur,locum nondum eſſe,videtur dicendum,primo quia eccleſia fuit ſubſtituta in caſu,quo filij ſine filijs decederent, & ſic ſi om
1 nes filij ſine filijs decederent,nam † hæc uerba inde
finita,& in caſu, quo dicti eius filij &c. æquipollent
vniuerſali l.ſi ita in principio,l.ſi pluribus in princ.
ff.de leg.2.l.ſi plures cum alijs ſimilibus ff.de leg.3.&
hoc in noſtris terminis voluit Bal.in l.1.C.de cond.
inſert.dicens,ꝙ dicendo poſt mortem eorum hȩc
verba idem important, quod poſt mortem oīum;
Secundo quia cum hȩc ſint verba pluralis numeri,
2 requiritur, ꝙ plures ſic deceſſerint, † ſermo enim
pluralis non reſoluitur in ſingularitates l.fina.C.ad
Trebellianum: Sed omnes filij teſtatoris ſine filijs
non deceſſerūt,quia alter, hoc eſt Vincentius cum
3 filia deceſſit,& † filiorum appellatione in vltima uo
luntate filiæ continentur,quia maſculinum concipit
fœmininum l.ſi ita ſcriptum in princ. & ibi Bar.
ff.de leg.2.l.ſi quis ita ff.de teſtam. tut. ergo eccleſia
ex ſubſtitutione admitti non poteſt,quia in hoc caſu
tantum uocata fuit,videlicet ſi filij omnes ſine filijs
deceſſerit,ut in teſtō cōtinetur, ibi & ſi & caſu,
quo decederent dicti eius filij &c.& ibi item eo ca-
4 ſu adueniente &c.† quæ uerba reſtringunt diſpoſi
tionem tantū ad caſum expreſſum, ut declarat Petrus de Ancha. in conſi.357.in 3.colum.verſi.tertio
quæro,& in cap.Raynutius,ibique Barba.in col.57.

extra

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

ra de teſtamentis,& ſm præceptorem meũ Bar-
tolomeum Soc.in conſi.118.in 3.uol.in 4.colu. fa-
cit cõditionem, q̃ ſimiliter reſtringit diſpõnem
ad caſum expreſſum, & formaliter, ac propriè eſt
implenda iuribus vulgarib.¶ Secundo ꝯ eccleſiã
facit tex.in l.pen.C. de impuberum, & alijs ſubſtit.
ubi ſi pater duobus pupillis fecerit ſubſtõnem per
hæc uerba, ſi vterq; impubes deceſſerit, Titium ſibi
hæredem inſtituo, ſi unus deceſſerit primo pubes,
alter impubes, uel è ꝯ, dr̃ ibi, ꝙ ſubſtitutus non ad-
mittatur, ſed ſolum in caſu, quo ambo impuberes
deceſſerint, qm̃ cum oratio ſumpta fuerit ex vniuer
ſali, in uno eſt falſa, in totum eſt falſa, quia in om-
nibus uerificari debet l. ſi is, qui ducenta §. utrum
ff.de reb.dub.l.ſi neceſſarias §.ſi annua ff.de pignor.
¶ Tertio facit,& magis in ſpeciè, nã † qñ ſub-
ſtitutio fideicommiſſaria, ut eſt illa, de qua ſermo
fit, in pluribus filijs ſub ea conditione ſimpliciter
facta,& ſi filij mei deceſſerint ſine filijs, ſeu libe
ris, eam ſubſtituo, ad hoc, ut ſubſtitutus poſſit ad-
mitti requirit, ꝙ omnes filij ſine filijs, uel liberis de
ceſſerint, nec ſufficit alterũ ſic decedere, qñ ſuper-
eſt aliqua perſona, quæ ex præſumpta mente ſubſti-
tutum excluderet, ut uoluit Bar.in l.hæredes mei §.
cum ita ff.ad Treb.& ſequuntur doct.cõiter in d. §.
cum ita, ut ibi refert Soc. in materia fideicommiſ-
ſariæ in verſ.circa ſm articulum &c.quicquid uo-
luerit Io.de Imol.& Pau.de Caſt.ibi,& in d.l.pe.qui
ſus,& adductis per eos rñdet Alex.in d.l.pe. & in d.
§.cum ita. Et hoc dictum Bar. & cõis opinionis ꝓ-
batur per tex.in d.l.pen.exemplum eſt, qñ ſubſtitu-
tus eſſet extraneus,& ſupereſſet aliquis deſcendens
ex teſtatoris, tunc enim non eſt ueriſimile teſta-
torem uoluiſſe alienam ſucceſſionem debere pro-
priæ ſucceſſioni præferri l.cum auus ff.de condi. &
demon.l.generaliter §.cum aũt C.de inſtit. & ſubſt.
& ſub cond.fac.Et † propria ſucceſſio ad excludendũ
ſubſtitutum cenſet ẽt fœmina deſcendens teſtato-
ris, ut in l.cum acutiſſimi C. de fideic.& arg. l. inter
filios, ibiq; Bald.C.famil.herciſ. Sed in caſu, de quo
agimus, ſubſtitutus eſt extraneus, nam † pia cã, ſiue ec-
cleſia eſt loco extranei Bar.in l.Centurio ff.de vulg.
& pup.Soc.in d.l.cum auus in 4.q.& ſupereſt neptis
ex Vincentio filio teſtatoris, q̃ ex pręſumpta mente
deberet eccleſiam excludere d.l.cũ acutiſſimi, Ale-
xand.in conſ.38.in 1.uol.ergo eccleſia, extante nepte
ex filio defuncti, non debet admitti.¶ Et † Paul. de
Caſt.in d.l.pe.in vlt.col.dicit, ꝙ in caſu d.§.cum ita,
ſi fuiſſet ſubſtitutus extraneus,& eueniſſet condõ ſo-
lum in perſona vltimi decedentis, ſubſtitutus non
potuiſſet ad illius partẽ admitti, ex quo ſupererãt li
beri primi decedentis, qui ex p̃ſumpta mente pote-
rant ſubſtitutũ excludere, ut in d.l.cũ acutiſſimi: ſed
in terminis d. §. cũ ita non excluſerunt neptẽ
ſubſtitutã poſt mortẽ omniũ, quia liberi primi de-
cedentis non erant tales, qui ex p̃ſumpta mente ne
ptem ſubſtitutã excluderent, cũ oẽs eſſent de liberis
teſtatoris,& in primo gradu: & hæc ſunt ex mente
Bar.in d.§.cũ ita, ut refert ibi Pau.de Caſtr. & in d.l.
pe.in vlt.col.at in terminis nr̃is, ut dictum fuit, poſt
mortẽ filiorũ ſubſtituta fuit pia cã, q̃ eſt extranea,&
ſupereſt filia Vincentij primi decedentis, q̃ eſt de-
ſcendẽtib.teſtatoris, ergo eccleſia dẽt dici excluſa.
Quibus tñ non obſtantibus, ꝯriam partem de iure
puto ueriorẽ, ꝙ ſm thema propoſitũ eccleſia ſit
modo admittenda ad bona, & hæreditatẽ teſtatoris
ex ſubſtõne, de qua in teſtõ prædicto, q̃ ꝑꝑ caſum
contingentem habuit effectum fideicommiſſariæ,
cum ambo filij puberes, & poſt aditam hæreditatẽ
deceſſerint ad tradita per Barto.& alios in l.Centu-
rio ff.de vulg.& pup.& per Imol.in cap. Raynutius,
ubi legendo dicere ſoleo, extra de teſtam. & in ca.
in præſentia circa princi.de probat.& cum duę fue
rint factę ſubſtitutiones, prima inuicem inter ipſos
filios inſtitutos, ſi contingeret alterum prædecede-
re ſine filijs, ꝙ illius portio perueniret ad ſuperuiuẽ
tem, ſecunda, ꝙ ipſis filijs decedentibus ſine filijs ec
cleſia eſſet ſubſtituta, quoad primam dicẽdum eſt,
ꝙ licet Vincentius filius primo mortuus fuerit cũ
vna filia, tamen Bartholomeus alius filius inſtitu-
tus ſuperſtes debuit admitti ad portionem Vincen-
10 tii excluſa illius filia: qm̃ † ſicut teſtator uoluit in hę
reditate,& ſucceſſione excludere filias proprias ꝑꝑ
maſculos, illas dotando in modica quantitate,& ſi-
cut in ſubſtitutione facta primo loco ipſis filijs te-
ſtator dr̃ prædilexiſſe filium maſculum ſuperſtitem
ipſis filiabus, ita multo magis dicendum eſt, ipſum
uoluiſſe prædiligere filium maſculum ſuperſtitem
nepti ex Vincentio filio arg.l.ſi uiua matre C.de bo
11 nis mater. Quòd † autem teſtator ſuas filias fœmi-
nas prædilexerit neptibus ex filijs, conſtat in termi-
nis noſtris primo, quia filias honorauit, aliquid ipſis
relinquendo, neptibus verò nihil reliquit arg.eorũ,
quæ uolunt Imol.& alij in d.§.cum ita, & l.cum ita
§.in fideicommiſſo.ff.de lega. 2.ubi primo veniunt
primo nominati, & honorati: Secundo quia filiæ
teſtatoris erant natæ, & in rerũ natura tempore te-
ſtamenti, & mortis teſtatoris, neptes verò tunc nõ
erant in conſideratione apud teſtatorem, quia non
dum erant conceptæ, nec natæ arg. l. ſi cognatis cũ
ibi no.ff.de reb.dub.d.§.in fideicommiſſo, & eorũ,
quæ hñr in l.qui filiabus ff.de leg. 1. & in l. commo-
diſſimè per doct.ff.de lib. & poſthu. ergo ſi in inſti-
tuendo teſtator voluit pręferre filios maſculos filia
bus proprijs, multò magis dicendum eſt, ꝙ uolue-
12 rit illos præferrè neptib.minus dilectis: † Quam opi
nionem poſuit Paul.de Caſt.in conſi.79.incip.caſus
iſtè frequenter contingit, qui diſtinguit, ꝙ aut filio,
ſi decederet ſine filijs, fuit ſubſtitutus alius filius, &
tunc ſi decedat cum filia fœmina, filius ſubſtitutus
non excluditur, qñ teſtator filiabus proprijs ſolum
certum quid reliquit, ſi enim filios prętulit filiabus,
dicendum eſt ẽt, ꝙ illos voluerit præferre neptibus
minus dilectis, aut filio, ſi decederet ſine filijs, ſubſti
tuit extraneum,& tũc ſi filius cum filia fœmina de
cedat, illa ſubſtitutum excludit: Quam diſtinctio-
nem tanquam hodiè canonizatã ſequuntur docto.
cõiter, quamuis Paul.de Caſt.in d.l.1.C.de cond. in-
ſer.multum dubitauerit, ut latè hr̃ per D. meũ Soc.
in d.l.cum auus in 3.q.in 61.col.in 4. caſu, ubi hunc
articulum latiſſimè examinat, & per eundem in d.
§.cum ita in col.pen.& in conſ.182.in 2.lib.Spiritus
ſanctus &c.& Alex.in conſi.30.in 6.uol.& quia hoc
cõiter approbatur, quando ageretur de excluden-
do alios filios teſtatoris, qui filiabus fœminis in in-
ſtitutione prælati fuiſſent, maximè concurrente ſta
tuto loci fœminarum excluſiuo, prout in hoc caſu
adeſt, ad tradita per Alex in conſi.127.lib. 1.& ita lo
quuntur ſcriben.quos refert Soc.in d.l.cum auus, ni
ſi ꝯrium eſſet dicendum ex præſumpta mente teſta
toris, ueluti ego ꝑꝑ illam ſæpius pro nepte contra
ſubſtitutos conſului,& ea in caſu noſtro ceſſat, im-
mo eſt ꝯ nepem per prædicta, ac etiam quia ſuper
hoc principaliter noſtra non ꝯſiſtit dubitatio, ideò
vlterius ſuper illo non inſiſto: illudq; ſolum tetigi,
vt demonſtrarem, ꝙ cum Bartholomeus debuerit
admitti ad portionem Vincentij, excluſa illius filia,
ſi poſtea euenit caſus ſecundæ ſubſtitutionis in per
ſona Bartholomei, eccleſia ſubſtituta debet admit-
ti ad portionẽ tàm Vincẽtij, q̃ ipſius Bartholomei,

& ſic ad totam,& integram hæreditatem teſtatoris
cum onere legatorum,de quib.in teſta. qđ quidem
13 ex alio quoq; verum eſt, † qm̄ cum ipſos filios pri-
mo loco inuicem ſubſtituerit,item ēt in tota hęre-
ditate,dicendo reſiduum verò dictę eius hæredita-
tis,cuius reſidui appellatione totū contineť,ut in l.
2.cum ibi nota.C.de hæredi. inſtituen.ſequitur, ꝙ
in portione vltimi decedentis ſubſtitutus diceť re-
perire portionem primi, & ſic totam hęreditatem,
per ea,quæ latè ponit Soci.in d.§. cum ita in 2. col.
poſt Alex.quem in varijs locis allegat,& Soc.in cō-
ſi.249.in 2.vol.& in conſi.104.in 3.vol. ¶Sed videa-
mus nunc circa ſecundam ſubſtitutionem factam
de eccleſia, utrum eius caſus euenerit, videlicet ꝙ
eccleſia ſubſtituta per obitum Bartholomei, qui ſi
ne filijs deceſſit,poſſit ad hæreditatem teſtatoris ad
mitti;ſuper quo tota dependet qō noſtra.Et reiectis
omnibus,q̄ ſupra in ꝯrium fuerunt deducta, conclu
do eccleſiam ſubſtitutam poſſe,& debere admitti;
Ad quod dicendum ex multis moueor, & primo
14 quia † ſubſtitutio fideicommiſſaria facta pluribus
poſt eorum mortem ſimpliciter abſq; nomine col-
lectiuo,in cuiuſcunq; eorum perſona cōditio eue-
nerit,ſiue in perſona primi,ſiue ſecundi inſtituti,ſta
tim ſubſtō prædicta locum ſibi vendicat:Quam cō
cluſionē in fideicommiſſaria ſubſtōne pro coſtanti
ponunt doctores ferè omnes, & maximè Soc. in d.
§.cum ita in 13.col.in uerſ.circa ſm articulum,per
textum in l.fin.§.filium ff.de lega.2.& in l.Lucius §.
Caio ff.ad Trebell. & idem per eadem iura uolunt
omnes ſcribentes in l.pen.C.de impuberum,& alijs
ſubſtit.& in d.§.Caio,ubi Paul. Caſtr. & Bart.& in l.
quidam teſtō ff.de vulg.& pup.Quæ concluſio limi
15 tať,†niſi in ſubſtō eſſet facta duob. filijs poſt eorum
mortem in omnibus bonis,ſeu in tota hæreditate,
nam tunc ex quo teſtator uoluit ſubſtitutum habe-
re totum,ſubſtitutus non admittitur, niſi poſt am-
borum mortem,ut notabiliter uoluit Bar.in d.l.qui
dam teſtō, & ibi Aret. q̄ limitationem ſequitur, &
declarat Soc.in d.§.cum ita col.15.in 3.limitatione,
qn̄ filij inſtituti fuiſſent tacitè inuicem ſubſtituti,er
go magis ſi ſic eſſent inuicem ſubſtituti; doctores
verò cōiter in caſu,quo non eſſent inuicem ſubſti-
tuti, uolunt ſubſtitutum admitti debere, ēt ſi vnus
ex filijs tantum deceſſiſſe, & ſic in uno tantum eue-
niſſet conditio, ad tradita per Paulum Caſtr. in d.l.
quidam teſtō,& ibi Angel.Imol.Cuman.& Moder.
Sed in caſu occurrenti ſubſtō de eccleſia fuit facta
poſt mortem filiorum inſtitutorum abſq; nomine
collectiuo,& in tota hęreditate, qa vltra legata fuit
facta in reſiduo hęreditatis teſtatoris,quæ uerba cō
tinent totam hęreditatem,ut ſupra,item filij, quib.
facta fuit ſubſtō,fuerunt inuicem ſubſtituti, ergo ſi
eccleſia non potuiſſet admitti ſtatim mortuo Vin-
centio,qui primo deceſſit, ſaltem nunc debet ad-
mitti poſt mortem amborum filiorū per prędicta.
16 ¶Secundo † concluſio tradita per text.in d.l. fi.§.fi-
lium.ff.de leg.2.& in d.l.Lucius §. Caio à ſcribenti-
bus in d.§.cum ita,in d.§.Caio,in d.l.penul.& in d.l.
quidam teſtō,limitatur,niſi ſupereſſet perſona,quę
ex pręſumpta mente teſtatoris ſubſtitutum exclu-
deret,ut quia ſupereſſet filius,uel alius teſtatoris a-
ſcendens argō l.cum acutiſſimi C. de fideicom. &
ſupra dixi,& hř per Aret. in d.l.quidam teſtō, tunc
enim ſubſtitutus non admitteretur,ſed à tali perſo-
na excluderetur; ſecus ſi hęc perſona non extaret,
quę ex pręſumpta mente ſubſtitutum excluderet,
nam tunc ſubſtitutus ueniret per fideicommiſſum
per mortem vnius, & magis poſt mortem omniū;
imò ſm Paulum Caſtrē.& Imolam in d. §. cum ita,
& in d.l.pen.etiam ſi extaret perſona, quæ aliàs ſo-
let ex præſumpta mente ſubſtitutū excludere, hoc
in caſu illum non excluderet per text.in d.§.filium,
&in d.§.Caio,& hoc ſequi videtur Soc.in d.§ cum
ita in 14.col.in princip. Sed in noſtris terminis non
dř extare perſona,quę ex mente pręſumpta teſtato
ris excludat ſubſtitutum,hoc eſt eccleſiam,quam-
uis dicatur quoad teſtatorem extranea,ergo ſubſti-
tutus,videlicet eccleſia debet poſſe admitti ſaltem
poſt mortem amborum fratrum, etiam ꝙ condi-
tio ſubſtitutionis in perſona alterius filij tantū eue-
nerit.¶ Et ſi diceretur,ueluti ſupra ex aduerſo con
ſiderabatur,ꝙ ſuperſit filia Vincentij neptis teſtato
ris, quę de iis perſona dř,quę ex pręſumpta mente
ſolent ſubſtitutum extraneum excludere, argu.d.l.
cum acutiſſimi,ubi caſus,reſpondeo,ꝙ in terminis
noſtris huiuſmodi neptis ex pręſumpta mente te-
17 ſtatoris non debet ſubſtitutum excludere;nam† ex
quo teſtator uoluit eccleſiam ſubſtitutam eſſe prę-
ferendam propriis filiabus, quibus certum quid mi
nimum reliquit,multo magis dicendum eſt uoluiſ
ſe ex pręſumpta mente ſua,ꝙ neptis non debeat ex-
cludere ſubſtitutum,quem filiabus ſuis prętulit ar-
gu.l.ſi uiua matre C.de bonis maternis; Quod autē
teſtator magis dicať dilexiſſe filias proprias, quàm
18 neptes ex filiis,fuit ſupra oſtenſum; ac etiam † vna
pręſumptio facit aliam ceſſare Bar. in l. ita diuus ff.
de in integrum reſtitutio.cap.tuam cum ibi no.de
ſponſa.& ſpecialis præſumptio,qualis eſt illa,quę in
caſu noſtro ex diſpoſitis in teſtō colligitur, facit ceſ
ſare generalem præſumptionem, qualis eſt illa, de
qua hř in d.l.cum acutiſſimi,ut probatur ex iis, quę
habentur per Bartolum in l.cum de indebito ff. de
19 probatio.& per Baldum in l.ſiue C. eodem. Et† ex
diſpoſitis in teſtō colligitur mens teſtatoris pręſum
pta l.ſi ſeruus plurium in fin.cum ibi not.l. qui filia-
bus ff.de legat.1.& l.cum uirum C.de fideicommiſ-
ſis cum ſimilibus.¶ Tertio pro hac concluſione tra
dita ad fauorē eccleſiæ induco textum notabilem
in dict.l.hęredes mei §.cum ita, præſupponendo,ꝙ
20 † magis excluditur ſubſtitutus pluribus,quādo fuit
facta ſubſtitutio per nomen collectiuum quale eſt,
vterque,ambo, ſiue omnes &c. quam quando fuit
facta per uerba ſimplicia abſque nomine collecti-
uo,ueluti uno ore omnes doctores concludunt in
dicto §.cum ita in materia tàm pupillaris, quàm fi-
deicommiſſariæ,& in dicta l.penul.nam ſecundum
Paulum Caſtren.ibi in fin.penul.col.quando ſubſti-
tutio eſt facta per illa nomina collectiua,oratio ſu-
mitur ex uniuerſo,& idcirco requiritur concurſus
omnium, videlicet ꝙ omnes filij, quibus ſubſtitu-
tio facta fuit, decedant ſine filijs ex proprietate ſer-
monis,vt in l.is,qui ducenta §.cum ita, & in §.utrū
ff.de rebus dubijs, & hoc idem ponderat iurecon-
21 ſultus in d.l.hæredes mei §. cum ita. Modo † text.in
d.§.cum ita ponit hunc caſum ſimilem caſui nr̃o,
niſi ꝙ ibi teſtator fuit vſus uerbis collectiuis, in ca-
ſu autem noſtro uerbis ſimplicibus,ibi enim pater,
qui duos filios inſtituerat,illos primo inuicem ſub
ſtituit, ſi alter ex illis decederet ſine liberis, deinde
ſecundam fecit ſubſtitutionem,ꝙ ſi uterque ſine li
beris diem ſuum obierit, omnem hæreditatem ad
neptem Claudiam peruenire uoluit; Facto teſtamē
to,primo deceſſit vnus cum filio, deinde alius ſine
liberis,fuit dubitatū, nūquid neptis ſubſtituta eſſet
admittenda,& videbatur, ꝙ non, cum uterq; filius
non deceſſerit ſine liberis,nā primus cū filio dece
ſſit,& hæc verba collectiua vtriuſq; ꝯcurſum requi-
rebāt,attēta verborū ſignificatione, & ꝯnr ꝙ vterq;
ſine liberis deceſſiſſet,&ideò cū vnus tm̄ ſic deceſſe
rit,

ſubſtituta neptis nō videbaſ admittenda.His tñ
entis iureconſultus ibi uoluit ſubſtitutā fo-
admittendā ad portionem vltimi decedentis ſi-
liberis,qm̄ ſi utroq; decedente ſine liberis teſtōr
t ſubſtitutā habere totā hæreditatem, ergo ſi-
er uno tm̄ ſic decedente vr̄ voluiſſe illam ha-
partem illius,qui ſic deceſſit: Sed caſus noſter
hic ſimilis,nam teſtator duos filios inſtituit,&
o illos inuicem ſubſtituit, deinde ſi ipſi dece-
nt ſimiliter ſine filijs,ſubſtituit eccleſiam in to
hæreditate deductis legatis, poſtea Vincentius fi-
deceſſit cū filia, Bartholomeus verò ſine filijs,
abſq; dubio,& à fortiori eccleſia debuit ad-
ſaltē ad portionē hæreditatis d.Bartholomei:
ipſis decedentib. ſine filijs uoluit eccleſiā ha-
reſiduum,hoc eſt totū hęreditatis,ſequiſ,ꝙ al
ſine filijs moriente, ipſa eccleſia partē Bar-
mei habere dēt per illum textum. Et tāto ma
in d.§.cum ita teſtator dixerat,ſi vterq; de-
ſine liberis, in caſu aūt noſtro dixit ſimplici
ſi filij deceſſerint ſine filijs.¶ Pręterea dico,ꝙ
terminis noſtris ipſa eccleſia debet ad totā hęre-
em,hoc eſt ad reſiduum illius,deductis legatis
quia † cum in caſu noſtro pp reciprocam
ionem factā inter filius ipſe Bartholomeus ha-
it partem hęreditatis Vincentij, non obſtante
te,hoc eſt filia Vincentii per doctrinā cōem,de
a hr̄ per Soc.in d.l.cum auus in 3.q.& in d.§.cum
in pn̄ col. & per Alexandrum, & alios in locis
allega.poſt Paulum de Caſtro in d.conſi.79.&
eccleſia,quæ ex ſubſtōne debet admitti ad por-
em Bartholomei vltimo loco mortui, inuene-
portione vltimi partem primi per ea, quæ ſu-
ixi ex mente Soc.in d.§.cū ita in 2.col.& in cō
lijs,ſequiſ ex his,ꝙ ipſa eccleſia debet admit-
ſubſtōne ad totam hęreditatem,ſeu ad totum
uum deductis legatis:quod ēt eſt de mente So
d.§.cum ita in 15.col. in 3.limitatione, qui di-
q qñ ſubſtō facta fuit poſt mortem pluriū inui-
ſubſtitutorum in tota hæreditate, indubitan-
poſt mortem primi non admittitur ſubſtitutus,
ſolum poſt mortem omnium,qm̄ poſt mortem
non poſſet totū habere,ſed ſolum poſt mor-
omnium,qui fuiſſent inuicem ſubſtituti:Neq;
tex.in d.§.Caio,& in d.§.filium, quia hæc iu-
loquuntur,qñ eſſent inuicem ſubſtituti. Cū
in caſu noſtro poſt mortem plurium ſimplici
deceſſeriut ſine filiis abſq; nomine collectiuo,
eſia fuerit in tota hęreditate ſubſtituta,ipſa de-
d totam admitti poſt mortem omnium, alio-
totā hęreditatē habere non potuiſſet:Et ideò
eccleſia vltimo moriente ſine filiis admittaſ
partem illius, in qua reperit ēt partem primi, ſic
tur totam hæreditatem habere,ut teſtator uo-
Neq; illi debet eſſe impedimento filia Vincen
quia ea non potuit Bartholomeum excludere à
tione Vincentii per prę्dicta, neq; potuit impe
t eccleſiam,quin ex ſubſtōne veniret, qm̄, vt di-
m fuit,non eſt talis,quę ex pręſumpta mente te
toris dicatur eccleſiam ſubſtitutam excludere.
Quarto conſiderandum eſt,ꝙ hic teſtator primo
os inſtitutos inuicem ſubſtituit, ſi alter eorum
cederet ſine filiis, ſecundo fecit ſubſtitutionem
eccleſia in caſu, quo ipſi filii decederent ſine fi-
Sed † ꝯditio ſi ſine filiis in prima ſubſtōne intel-
tur de filiis maſculis,quia cum in ea filius maſcu
fuerit ſubſtitutus,non potuit à filia fœmina filii
mortui excludi,hoc.n. caſu filia fœmina non fa-
t cōdōnem illam,ſi deceſſerit ſine filiis, deficere,
uit Paul.Caſtr.in d.conſi.79.& Alex.in conſi. 38.
in 6.vol.Cuma.in l.1.C.de cond.inſer.Soc. in d.l. cū
auus in 4.q. in quarto caſu col.61.& opinio appro-
bata cōiter,quæ hodie pro canonizata hr̄,maximè
ſtante ſtatuto loci fœminarum excluſiuo,veluti ſu
pra dixi,& declaraui,ergo ſicut illa conditio in pri-
ma ſubſtitutione appoſita intelligitur de filijs ma-
ſculis,& filia fœmina non facit illam deficere,ita ēt
conditio,ſi ſine filijs appoſita ſucceſſiuè à teſtatore
in ſecunda ſubſtōne debet intelligi de maſculis in
tantum,ꝙ filia fœmina vnius ex filijs nō debet poſ-
ſe facere conditionem illam deficere; Et hoc argō
in indiuiduo uſus fuit Paul. Caſtr. in quodam ſuo
conſilio,qđ non eſt in volumine,& incipit in Chri-
ſti nomine amen,viſis,& diligēter examinatus qui-
buſdam cōſilijs redditis ꝯ fraternitatem Beatæ Ma-
rie de ciuitate Caſtelli &c. in quo in terminis nr̄is
cōſuluit ad fauorem eccleſiæ,ſeu piæ cauſæ: Et pro
24 ximè dicta corroborantur,quia † ſicut in prima cō
ditione ſuppletur qualitas maſculinitatis,ut ſupra,
ita & in ſecunda conditione ſecundæ ſubſtitutio-
nis debet repeti, primo quia in prima reperitur pp
præſumptam mentem teſtatoris,qui plus filios ſuos
maſculos,q̃ fœminas deſcendentes dilexit, illos tā-
tum inſtituendo,& ſubſtituendo, vt hr̄ in locis ſup.
proximè allegatis: Sed hæc ratio pariter militat in
caſu ſecundæ ſubſtitutionis, in qua teſtator magis
eccleſiam ſubſtitutam dilexit,q̃ filias proprias, qui-
bus ſolum quid certum reliquit,& ꝯñr magis q̃ ne-
ptes ſuas filias filiorum ſuorum arg. d. l. ſi viua ma-
tre;quæ ratio ſemper in cōſilijs, & lecturis multum
à doctoribus conſideratur,vt in d.l.1.C.de cond.in-
ſert.& latè per Socinum, & Alexandrum in locis,
& conſilijs allegatis.Præterea qualitas maſculinita-
tis in prima ſubſtitutione ſubintellecta debet etiam
intelligi repetita in ſecunda ſubſtitutione facta im-
mediatè,& ſucceſſiuè ab eodem teſtatore, tum q a
qualitas illa non eſt impoſſibilis, nec actum uitiat,
arg.eorum,quæ uoluit Soc.in l.3.in 3.col.ff.de leg.1.
25 tum etiam quia † qñ in alia oratione, & diſpoſitio-
ne expreſſè eadem perſona repetitur,ſemper cenſe
tur cum eadem prima qualitate repetita,ut notab.
voluit Barto.in l.ſi ita ſtipulatus §. griſogonus ff. de
verb.oblig.Aret.in conſ.1. & in terminis noſtris fa-
cit id,quod dixit Dec.in conſi.270.in 3.colum.verſ.
octauo: Sed in ſecunda ſubſtitutione in cōditione
repetuntur filij denominati,& expreſſi in prima ſub
ſtitutione,& conditione,ergo debet dici facta repe
titio de eiſdem filijs,& ſic de maſculis tātum, quia
de illis in prima conditione intelligebatur.Ex qui-
bus infertur,ꝙ cum conditio in prima, & ſecunda
ſubſtōne intelligaſ de filijs maſculis,verū erit dice
re,ꝙambo filij teſtatoris dicanſ ſine filijs deceſſiſſe,
& ꝯñr,ꝙ eccleſia ex ſubſtōne admittatur, non obſtā
te,ꝙ Vincentius filius primo loco cum vna filia de
ceſſerit: Et hæc iudicio omnium rectè intelligen-
tium eſt uiua ratio ad fauorē dictæ eccleſiæ.¶ Non
obſtāt allegata ſupra pro parte ꝯria,& primo,ꝙ ver-
ba illa,& ſi filij deceſſerint ſine filijs &c.quæ ſunt ver
ba pluralis numeri, & indefinitè prolata non reſo-
luuntur in ſingularitates, & æquipollere dicunſ vni
uerſali,ſeu nomini collectiuo,vt ſupra:Quia primo
26 rñdetur, † ꝙ qñ ſubſtō eſt facta pluribus poſt mor-
tē eorum per verba ſimpliciter prolata abſque no-
mine vniuerſali,ſeu collectiuo, tūc pluralitas reſol
uitur in ſingularitates,& ꝯñr verba indefinita æqui-
pollere non dicuntur vniuerſali,ſeu orationi colle-
ctiuæ,ut in l.fina.§. filium ff. de legat. 2.l. Lucius §.
Caio ff. de fundo inſtructo: Et hoc expreſſè in ter-
minis noſtris pręſupponunt doctores communiter
in dict. §. Caio, in dicta l.hæredes mei §.cum ita,&

in d.l.pe.C.de impub.& alijs ſubſt. qui ex expreſſam
faciunt dr̃iam, an ſubſtō facta fuerit poſt mortem
plurium inſtitutorũ per verba collectiua,& vniuer
ſalia, dicendo,& ſi vterq; vel ambo, vel oẽs deceſſe-
rint &c. an per verba ſimplicia ſine expreſſione no-
minis collectiui, vel vniuerſalis. ¶ Præterea & ſecũ
do dico, ꝙ in terminis noſtris cõditio, ſub qua fuit
facta ſubſtō de eccleſia, fuit adimpleta in perſonis
amborum filiorum, quia ipſi deceſſerunt ſine filijs
maſculis, de quibus intelligi debet conditio illa, ſi
deceſſerint ſine filijs per ea, quæ ſupra dicta fuerunt
in quarto fundamento facto pro eccleſia: Vnde q̃-
uis Vincentius cum filia fœmina deceſſerit, tñ ve-
rum eſt ipſos ambos deceſſiſſe ſine filijs vz maſcu
lis, de quib. illa conditio debet intelligi. Baldus ad-
hæc in d.l.1.C.de condi.inſert. loquitur, qñ extaret
perſona quæ ex præſumpta mente ſubſtitutũ exclu
deret, quia tunc illa verba poſt mortem eorum, vel
ſi filij deceſſerint, nõ reſoluuntur in ſingularitates:
qñ verò non ſupereſſet perſona, quæ ex præſumpta
mente ſubſtitutum non excluderet, prout hoc in
caſu non dr̃ ſupereſſe, tunc pluralitas in ſingularita-
tes reſoluitur, ut in d.l.hæredes mei §.cum ita,& ibi
Bar.Paul.de Caſt.& oẽs in d.l.pen.Et poſito, ꝙ plura
litas non reſolueretur in ſingularitates,& ſic cõcur
ſus omnium requireret, dico, ꝙ adeſt concurſus ta
lis, quia ambo filij deceſſerunt ſine filijs, de quib.lo-
quitur,& intelligi debet illa conditio, vz ſine filijs
maſculis. Præterea cum Bartholomeus, qui ex ſub
ſtõne inuicem facta admiſſus fuit ad portionẽ Vin-
centij excluſa illius filia per ea, quæ ſupra dicta ſunt
ex mente doctorum cõiter, vltimo loco ſine filijs
maſculis,& fœminis deceſſerit, & ſubſtō facta fue-
rit in tota hæreditate per uerba ſimplicia ſine noĩe
collectiuo, ſequitur ex his, ꝙ eccleſia debuit, ſeu po
tuit admitti ad partem d.Bartholomei, arg.d.§.Ca-
io cum ſimilibus, in cuius parte inuenit partẽ Vin-
centij per ea, quæ ſupra latè dicta ſunt in primo ar-
27 gũ.¶ Secundo non obſtat d.l.pen.C.de impub.quia
loquitur ille tex.in pupillari ſubſtõne, nos verò in fi
deicommiſſaria, inter quas eſt dria in terminis no-
ſtris, vt expreſſè volunt doct.ibi,& in d. §. cum ita.
Secũdo loquitur ille tex. qñ plurib. facta fuit ſubſtō
per nomina collectiua, ſi vterq;, ſi omnes, ſeu ſi am-
bo deceſſerint, nos verò, qñ ſubſtō eſt facta ſimpli-
citer poſt mortem pluriũ ſine nomine collectiuo,
inter quæ eſt dr̃ia, vt dictum fuit ex mente ſcriben-
tium ibi, in d.l.pen.& in d.§.Caio. Item d.l.pe. loqui
tur, qñ ſupererat perſona, quæ ex præſumpta mente
ſubſtitutum excludebat, videlicet alius frater mo-
rientis, qui ſimul cum eo fuerat inſtitutus: Sed hoc
in caſu mortuis ambobus fratrib. non ſupererat per
ſona, quæ ex præſumpta mente teſtatoris eccleſiam
ſubſtitutam excluderet, ẽt ꝙ ſupereſſet filia fœmi-
na Vincentij per ea, quæ ſupra fuerunt plenius repe-
tita, ergo &c. Præterea in terminis d.l.pe. ſi vltimus
deceſſiſſet impubes, ſubſtitutus fuiſſet admiſſus, qa
ibi non fuiſſet ſuperſtes perſona, quæ ex pręſumpta
mente ſubſtitutum excludere potuiſſet, ut uoluit
Paul.Caſt.in d.l.pen.& probatur in d.§.cum ita, ibi-
que Alex.& alij. Rurſus dico, ꝙ in caſu occurrenti
ambo fratres deceſſerunt ſine filijs, q̃uis Vincẽtius
deceſſerit cum filia, quia cõditio, ſi deceſſerint ſine
filijs, intelligitur de maſculis, ut ſupra fuit probatũ.
Et ex prædictis remanet ſublatum tertium motiuũ
factum ꝯ eccleſiam, qm̃ in noſtris terminis non ſu-
pereſt perſona, quæ ex præſumpta mente teſtatoris
eccleſiam ſubſtitutam excludat. Præterea verũ eſt,
vtrunq; filium deceſſiſſe ſine filijs, vt ſupra, ergo fuit
adimpleta conditio, qua mediante eccleſia fuerat
vocata. Ex quib. apparet ẽt reſponſum ijs, quæ uo-
luerunt Io.de Imol.in d.§.cum ita,& ibi Paul. Caſt.
& in d.l.pen. quos vr̃ ſequi Soc.in d.§.cum ita in ver
ſi.circa fm in j.limitutione: nã licet ipſi velint, ꝙ qñ
ſubſtō eſt facta ſimpliciter poſt mortem plurium,
requiratur, ꝙ omnes ſint mortui, nec alterũ deceſ-
ſiſſe ſufficiat adhoc, ut ſubſtitutus poſſit admitti, &
ꝯñr pluralitas in ſingularitates non reſoluatur, tñ in
caſu noſtro eccleſia debet admitti, quia in perſona
vtriuſq; filij fuit adimpleta conditio, ſi deceſſerint
ſine filijs, ut ſupra,& ꝯñr non fuit opus, ut pluralitas
in ſingularitates reſolueretur. Vel poſito, ꝙ non fuiſ
ſet adimpleta niſi in perſona Bartholomei ultimo
loco mortui, eccleſia tñ debuit admitti ad bona
omnia, qm̃ cũ ad partẽ vltimi ſit admittenda, dicet
ẽt admitti ad partem Vincentij primo defuncti, ꝑ-
pterea ꝙ in parte Bartholomei partem Vincentij
inueniet per prædicta. Præterea illa opinio Imolæ,
& Pauli Caſtr. eſt cõiter reprobata ut fatetur Soc.in
d.§.cum ita in verſi.circa fm,& hr̃ per Alex. in d.§.
cũ ita,& in d.l.pe. qui adductis per eos rñdet. ¶ Illud
ẽt, quod uoluit Pau.in d.l.pen.in vlt.col. in terminis
d.§. cum ita non aduerſatur caſui noſtro, qm̃ ipſe
præſupponit, ꝙ ſi in terminis illius §. fuiſſet ſubſtitu
tus extraneus, non potuiſſet admitti ad partem vl-
timi moriẽtis, quia ibi ſupererant liberi teſtatoris,
qui ex præſumpta mente extraneum excluſiſſent ar
gu. d.l.cum acutiſſimi: at in caſu noſtro nullus talis
ſupereſt, ut ſæpius dictum fuit, ergo &c. Præterea,
ut dixi, eccleſia eſt omninò admittenda illa rõne,
quia uerum eſt ambos filios deceſſiſſe ſine filijs, q̃-
uis alter cum filia deceſſerit, qm̃ conditio illa, ſi ſine
filijs, intelligitur de maſculis, ut ẽt voluit Dec.in cõ
ſi.270.in 3.col. Adde, ꝙ cum in perſona vltimi fue-
rit adimpleta cõditio, eccleſia ſubſtituta debet ad-
mitti ad partem illius, in qua partem quoq; primi
reperiet, ut plenius ſupra deduxi. ¶ Nec his aduer-
ſatur id, quod voluit Decius ex mente Pauli de Ca
ſtro in d.conſi.270.in 3.col.verſi. ſeptimo cũ ſequen
ti,& ſupra fuit relatum, allegando Paulũ de Caſtro
in d.conſil.79. caſus iſte frequenter contingit cum
alijs, quæ iam adduxi: Quia ex prędictis fuit reſpon-
ſum, nam licet eccleſia, quæ extranea cenſetur, fue-
rit ſubſtituta tñ non debet excludi à nepte teſtato-
ris, tum quia conditio intelligitur de filijs maſculis,
tum quia neptis non eſt perſona, quæ ex pręſumpta
mente ſubſtitutam eccleſiam excludat, tum etiam
& fortius, quia cũ ſubſtō fuerit facta per verba ſim-
plicia ſine nomine collectiuo in tota hæreditate,&
filij prius fuerint inuicem ſubſtituti, & conditio
adimpleta fuerit in perſona filij vltimi decedentis,
ſequit, ꝙ eccleſia ſubſtituta debuit admitti ad par-
tem vltimi decedentis, in qua partem primi inue-
niet,& ꝯñr eccleſia hoc modo reſiduum hæredita-
tis, & ſic totam hæreditatem deductis legatis ca-
piet per ea, quę ſupra dixi; Et in his caſibus nec De-
cius, nec Paulus Caſtr. loquuntur. Hæc ſufficiant ad
fauorem eccleſiæ ſubſtitutæ. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Cõuentio, ut deſcendentes de maiore in maiorẽ ſuccedãt, valet.*

2 *Conſuetudinis magna eſt auctoritas etiam ad conuincendum legem, ſi non eſt irrationabilis*

3 *Proximitas in ſucceſſione tàm feudi, & emphyteuſis eccleſiæ, q̃ aliarũ rerum inter plures vocatos ſucceſſiuè p nomen collectiuũ pluriũ perſonarũ,& graduũ reſpectu cuius attendat.*

4 *Ius primogenituræ admittit deſcendentes fœminas,& alios per ipſas deſcendentes, qui ſint primogeniti, excluſis etiam maſculis à ſecundogenito deſcendentibus.*

Etiam in ſucceſſione regnorum.

5 *Primo-*